

[Hans Rasmussen.]

langt fra voldgiftstanken, selv om lovfor-
slaget fastsætter rammerne for de beløb,
der skal stilles til rådighed i de kommende
to år. Det meget væsentlige er dog, at der
gives de to parter på arbejdsmarkedet lej-
lighed til at forhandle om beløbenes in-
dpassning i de forskellige overenskomster,
selv om kriteriet for tillæggene det første
år er givet ved, at de skal tillægges over-
enskomsternes normalløns- og minimalløns-
satser, herunder kvindernes dyrtidstillæg.
Kan der ikke mellem parterne opnås enig-
hed, henskydes fordelingen til overenskomst-
nævnet af 1939, som i høj grad gennem
mange år har været et forhandlende organ.
Inden for overenskomstnævnet har hoved-
linjen altid været, at der helst skulle af-
siges flertalskendelser, det vil sige med til-
slutning både fra arbejdsgiveres og arbej-
deres side. Jeg er da også sikker på, at den
ledetråd, der har været gældende gennem
de mange år, navnlig vil blive fulgt, når det
drejer sig om løningernes fastsættelse.

Gennem de henvendelser, der er rettet til
udvalget fra de forskellige erhvervsdriven-
des organisationer, fremgår det klart, at
man mener, at det frie erhvervsliv trives
bedst under en liberal politik. Det var jo
også det som det ærede medlem hr. Weikop
så stærkt i sin ordførertale under lovfor-
slagets første behandling pegede på, idet
det ærede medlem talte om udbud og efter-
spørgsel. Det er jo rigtigt, at der her røres
ved noget meget fundamentalt i landets
økonomiske liv, men man må dog kunne
forstå, at det frie udbud og den frie efter-
spørgsel ikke bare kan forbeholdes det frie
erhvervsliv, så det kan fastsætte sine priser,
udbytter og avancer i overensstemmelse
med, hvad man mener nødvendigt for at
kunne indkassere en rimelig fortjeneste,
medens lønmodtagerne skal indkapsles i
lovforanstaltninger, der hindrer den frie
udfoldelse, når det drejer sig om salget af
deres arbejdskraft.

Her er vi faktisk ved det centrale i den
lovgivning, der nu forberedes. Skal det frie
erhvervsliv have lov til at tumle sig, som
man nu engang finder for godt ud fra egne
synspunkter, er det også rimeligt, at løn-
modtagerne og lønarbejderne har det sam-
me tøjreslag, d. v. s. at så må staten af-
holde sig fra at lovgive på dette område, og

så må vi tage de traditionelle metoder i an-
vendelse for at bringe forståelse mellem
parterne på arbejdsmarkedet. Konkurren-
cen og den frie bevægelighed kan jo ikke
alene være forbeholdt erhvervslivets for-
skellige områder, og selv om jeg erkender
det store vareudbud, der for tiden findes,
og den konkurrence, der kan være mellem
de handlende, kan man ikke umiddelbart
afgrænse udbyttedannelsen, prisdannelsen
og avancerdannelsen som hørende til et om-
råde, der skal være fri for enhver tvangs-
foranstaltning, medens arbejdslønnen mere
eller mindre skal være bestemt af tvungne
foranstaltninger.

Når både oppositionen og socialistisk
folkeparti stærkt har kritiseret lovfor-
slaget om forlængelse af de kollektive overens-
komster, er det jo ud fra diametralt mod-
satte synspunkter. På den ene side finder
oppositionen, hvad den naturligvis også
skal for at støtte arbejdsgiverne, at rege-
ringen er gået for vidt med hensyn til ind-
rømmelser over for lønmodtagerne, over for
Landsorganisationen, og at der ikke er
taget stilling imod en indtægtsbegrænsning.

Socialistisk folkeparti finder modsat, at
lovforlaget er for blidt over for arbejds-
giverne, og af den grund kan man ikke
medvirke til lovforlagets gennemførelse.
For mig at se er det sidste nu at spille
hasard med lønmodtagernes interesser. Ge-
nemføres lovforlaget med de ændringer,
som regeringspartierne er gået ind for, opnår
arbejderne dog visse lønmæssige forbed-
ringer, og én fugl i hånden er vel bedre end
ti på taget. Det tror jeg at man inden for
socialistisk folkeparti skulle lægge sig på
sinde. Det er min afgjorte opfattelse, at
selv om man fulgte socialistisk folkepartis
anvisninger om at genoptage forhandlingerne
mellem Landsorganisationen De samvir-
kende Fagforbund og Dansk Arbejdsgiver-
forening, så ville de med den negative ind-
stilling, som Landsorganisationen har mødt
i Dansk Arbejdsgiverforening lige siden
overenskomstsituationen tog sin begyn-
delse, ikke have mulighed for at frembringe
noget som helst resultat, og så var der jo
kun arbejdskampen tilbage.

En arbejdskamp i den nuværende situa-
tion vil jo fra mange sider blive mødt med
stærk modstand. Skulle der efter fornyede
og negative forhandlinger med Dansk Ar-